

dels termes científics usats», amb què remata el Dr. Gibert les 64 planes de la seva Flora Algològica marina: part on esmerça, per una banda, una claretat plegat amb una consició mestres, i on hi vessa, per altre, dolls d'erudició gens vulgar, màxime en tractar de les sempre difícils plantes criptògames inferiors.

Per a que res manqués d'instructiu i interessant en la Flora Algològica, vé valorada per quatre làmines fotogravades, que reproduïxen del natural 13 de les espècies més típiques i notables per ses formes, amb una perfecció insuperable. Qui conegui una mica d'Algologia, i qui hagi vist la col·lecció del Dr. Gibert, sols es doldrà de que aquestes i moltes més, o totes, no estiguin representades amb aquells vius colors amb que les embellí la Natura, que tant resalten en el fons del mar, i que quelques d'elles serven en els Herbaris,

L'estudi monogràfic de les algues marines de les costes occidentals de Catalunya no conté les Diatomàcies i altres famílies semblants, que demanen imprescindiblement l'us del microscopi per a llur classificació.

La netedat de l'impressió, la pulcritud de presentació, la claretat, finura i exactitud dels gravats, honren a l'*Agrupació Excursionista de Reus*, que va entreprendre la publicació, a l'editor reusenc J. Vila, que l'executà; i tot plegat enalteix el treball, ja per si meritíssim, del Dr. Gibert.— J. M.^a DE BARNOLA S. J.

El Conde de Retamoso por el Dr. EDUARDO REYES PRÓSPER.—Madrid, 1918.

Un notable escrit del conegut autor de *las Carofitas de España i las estepas de España y su vegetación*, reproduït en «Espanya forestal», arriba a la nostra Biblioteca. Encara que son objecte primordial sigui l'enaltir la memòria d'un il·lustre patrici, aimador fervent de Conca, «*su patria chica*», cosagrat de plé al progrés de la pàtria pel mitjà d'afavorir en totes les seves activitats la riquesa agrícola; presenta un especte, que no cal perdre de vista, pels conreuadors de l'Història Natural, i és el de les relacions entre el coneixement de la Flora estepària i son aprofitament agrícola-industrial. En nostra pàtria on els terrers esteparis ocupen una extensió superficial de 72000 km.², en ço que és conegut, té realment una importància capdal fer resaltar l'obra cultural d'un noble que consagra la vida a la producció dels terrers erms de la seva heretat; es fa simpàtica la seva figura, ja prou enaltida per ses notes personals; es fa acreedor de la imitació, per part de quins es trobin en semblants condicions.

A prop de Tarancón, on tenia les seves heretats, passava gran part de l'any, consagrat a l'estudi i a la direcció dels conreus. Particularment la finca dita del *Retamoso*, per causa de la gran abundor de la ginesta d'olor (retama, *Spartium junceum* L.), es pot considerar com un fertilitis-

sim oasi, en mig de la zona estepària de Conca. Allí poden anar a aprendre tots nostres propietaris de terres estepàries. Les proves fetes en conreus manats a l'antiga, i els practicats segons les perfeccions de la ciència agronòmica moderna; foren lliçons ben aprofitades pels pagesos conquin. La producció de l'aufals, que seleccionà curosament, la de la trepadella, sulla, pimpinella,... li permeteren estendre notablement la seva riquesa pequària; enriquint constantment la seva propietat amb maquinària moderna, per a concórrer a totes les atencions d'una producció selecta i intensiva.

Els demés caràcters, que ens dibuixa el Dr. Reyes Prósper, del comte del Retamoso, donen idea d'un esperit, pregonament religiós, franc, actiu, seriós, atractiu, que naturalment debien concórrer a fer d'aquest, un home d'iniciatives profitoses, com es palesà en els càrrecs de Comissari regi de Pòsits, Conseller d'Instrucció Pública i d'Agricultura, i mes pràcticament si es vol, en una activa participació en diversos Congresos agrícols, en la Societat Mutual Agrària, fundació de caixes rurals, Societats Cooperatives i Comunitats de Llauradors.

L'enaltiment de les persones, que, com el biografat del Dr. Reyes, deixaren estela de benedicció en son pas per la terra, es el menys tan meritori, com el d'una troballa científica que no traspassi les fites teòriques.— J. M.^a DE BARNOLA S. J.